

[Jørgen Gram.]

1. marts 1950. Det er ikke den udgang, som mit parti har ønsket, men rigtigt er det, at devalueringen med deraf følgende større og mindre prisforhøjelser, der nu er sat ind rundt omkring, skaber en uoverskuelig tilstand, så vi herhjemme i øjeblikket ikke ved, hvad vi skal indrette os på. Heller ikke den bevægelse, som kravet fra Paris om en hurtigere frigørelse af handelen landene imellem har sat i gang, er jo på langt nær afklaret.

Vort parti hilser denne bevægelse og dette nye initiativ med tilfredshed og ønsker, at det må være muligt at gennemføre det, der tilsigtes; forhåbentlig forsættes også herhjemme den afvikling af vareforsyningsloven, der nu er i gang, og som skaber den nødvendige baggrund for den fulde frigørelse af handelen med landbrugsprodukter med udlandet. Jeg regner også med, at denne lov bortfalder eller afvikles den 1. marts 1950.

Vi har under udvalgsbehandlingen ligesom i sidste rigsdagssamling — som også den ærede ordfører (Marinus Sørensen) anførte — modtaget nogle klager over de bestående eksportudvalg, gående ud på, at udvalgene har hindret klagerne i at udnytte visse eksportmuligheder. Hvor meget eller hvor lidt der er om det, kan man ikke ud fra de foreliggende omstændigheder bedømme, men det er helt på sin plads, at rigsdagen benytter tiden indtil 1. marts til at undersøge sagen, så den kan danne sig et objektivt skøn derover, og dette kan selvfølgelig kun ske, når begge parter synspunkter kommer frem.

Må jeg endelig sige til den højtærede landbrugsminister, at jeg udbeder mig et tilsagn fra ministeren om, at den hudeordning, vi har nu, og som er et fortidslevn, må blive ophævet, eller et tilsagn om, at ministeren vil bestræbe sig på at få den ophævet. Selvom landbruget nu bliver fri for en del af den ekstraskat, som det — tvunget af lovgivningen — har betalt derved, at det har måttet sælge alle huder til underpris, er der dog en del varer tilbage, for hvilke landbruget langtfra opnår den fulde eksportpris. Og det er jo ikke let at forstå rimeligheden i, at en kødspiser i den ene gade skal være med til at billigøre f. eks. et par laksko, der købes af en beboer i en anden gade.

Jeg håber som sagt, at mange forhold må være afklaret til 1. marts, og skal med disse ord på mit partis vegne anbefale, at man stemmer for den kortvarige forlængelse af loven.

Peder Jakobsen: Jeg kan ikke nægte, at det er med en vis beklagelse, at mit parti går med til en forlængelse på 3½ måned af denne lovgivning, fordi vi principielt i lang tid har været modstandere af den form for landbrugseksport, som har været realiseret de sidste år. Når mit parti alligevel er gået med, er det af to grunde. For det første var, som det ærede medlem hr. Jørgen Gram sagde, denne lov en del af det forlig, som er tilvejebragt partierne imellem i sidste uge her i folketinget. Jeg håber, det er sidste gang, der laves en så stor pulje af lovforslag på een gang, da det efter min formening spænder ben for de partipolitiske standpunkter i hver enkelt sag, og det kan nu ikke være demokratiets opgave. Demokratiets opgave må være at stille standpunkt mod standpunkt, anskuelse mod anskuelse, og ved afgørelsen er det selvfølgelig flertallets vilje, der bliver lov. Derfor tror jeg, at hvis man virkelig vil arbejde efter demokratiets lov, skal man tage hver sag for sig og give partierne lejlighed til i hver enkelt at føre deres standpunkt frem.

Den anden grund til, at vi er gået med, er måske den væsentligste, nemlig den, at der i betænkningen står, at udvalget skal arbejde videre med sagen i de 3½ måned, loven skal gælde, og søge at finde frem enten til en fornyelse eller en afvikling. Det er det, som har været kærnepunktet for os konservative gang på gang, når vi har ført spørgsmålet frem og påpeget, at det var en ganske urimelig fremgangsmåde at lade handelen gå over disse eksportudvalg.

Med dette for øje skal jeg tilsige mit partis støtte til videre arbejde i udvalget. Jeg vil håbe, at der så kommer et resultat ud af det indenfor den frist, som nu er givet, så der kan blive ro om landbrugseksporten. Derfor opfordrer jeg regeringen til at stille herimod, når det viser sig, at der i det høje ting er flertal for en afvikling af loven. Dette må jeg dog have lov til at tro efter de udtalelser, der er faldet, også dem, der er kommet fra det ærede medlem hr. Jørgen Gram, selvom jeg ganske vist i de forhandlinger, vi har haft, gang på gang er blevet mindet om det gamle ord, at røsten er Jakobs, men hånden er Esaus. Det kan jo heller ikke være rigtigt — i alt fald set med konservative øjne — at rode det hele sammen, som det sker i adskillige af disse eksportudvalg, hvor medlemmerne ved een handel tager fra den privates tegnebog og i den næste handel fra statens tegnebog. Det er en sammenblanding af statshandel og privathandel, som kun kan give anledning